

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

ΕΙΔΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΥΡΓΟΥ

«ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑΣ»
ΘΕΜΑ: ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΠΟΥ
ΧΑΝΟΝΤΑΙ

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

- 1.Αλεξάνδρόπουλος Σπυρίδωνας
- 2.Βασιλοπούλου Παναγιώτα
- 3.Γιαννακοπούλου Μαρία
- 4.Γκουβέρου Κατερίνα
- 5.Ζαφειροπούλου Παρασκευή
- 6.Καστανά Κασσιανή
- 7.Σπηλιωτόπουλος Βασίλης
- 8.Σπηλιόπουλος Αλέξανδρος

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ :

Ρούγκας Δημήτριος ΠΕ01
Γεωργάκη Μαρία ΠΕ02.5

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

➤ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

➤ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ:

1. ΑΓΩΓΙΑΤΗΣ
2. ΒΑΡΕΛΑΣ
3. ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ
4. ΓΑΝΩΤΗΣ
5. ΓΥΡΟΛΟΓΟΣ – ΠΡΑΜΑΤΕΥΤΗΣ
6. ΚΑΛΑΘΟΠΟΙΟΣ
7. ΝΤΕΛΛΗΣ
8. ΧΑΣΑΠΗΣ - ΚΡΕΟΠΩΛΗΣ
9. ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΗΣ
10. ΚΑΠΝΟΔΟΚΑΘΑΡΙΣΤΗΣ
11. ΚΑΦΕΠΑΝΤΟΠΩΛΗΣ
12. ΖΕΥΓΑΣ
13. ΚΤΙΣΤΗΣ
14. ΠΕΤΑΛΩΤΗΣ
15. ΜΕΤΑΠΡΑΤΗΣ
16. ΛΟΥΣΤΡΟΣ
17. ΝΤΕΝΕΚΕΤΖΗΣ
18. ΜΥΛΩΝΑΣ
19. ΞΥΛΟΚΕΡΑΤΑΣ
20. ΣΑΜΑΤΑΤΖΗΣ

➤ ΑΙΤΙΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

➤ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

➤ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σε διάφορες εποχές κάθε κοινωνία διαμορφώνει τα επαγγέλματα της σύμφωνα με τις ανάγκες της. Με το πέρασμα του χρόνου και την τεχνολογική εξέλιξη πολλά επαγγέλματα ή χάθηκαν ή ασκούνται πλέον από ελάχιστους. Πρεσβευτές μνήμης κάποιες φωτογραφίες, ιστορίες παππούδων και πληροφορίες από τα διαδίκτυο, απέμειναν για να μας τα θυμίζουν τις παλιές εκείνες εποχές και τα επαγγέλματα που τα βλέπουμε πού και πού μέσα απ' τις παλιές ελληνικές ταινίες.

Μπορεί όμως να υπάρχει ακόμα ελπίδα για ορισμένα από αυτά. Στις μέρες μας η οικονομική κρίση με όλες τις συνέπειες που μπορεί να επιφέρει, έχει κάνει πολλούς κατοίκους αστικών περιοχών να σκέφτονται την επιστροφή στον τόπο καταγωγής τους και την ενασχόλησή τους με παραδοσιακά επαγγέλματα.

Έχοντας σαν γνώμονα την παραπάνω συνθήκη η παρούσα εργασία αποσκοπεί στο να γνωρίσουν οι μαθητές του Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου τα παραδοσιακά επαγγέλματα του τόπου μας. Η ενημέρωση και η γνώση για τα επαγγέλματα αυτά μπορεί να λειτουργήσει υποβοηθητικά στην μελλοντική επαγγελματική τους αποκατάσταση.

Βασικοί στόχοι αυτής της εργασίας είναι οι μαθητές να :

- γνωρίσουν τα παραδοσιακά επαγγέλματα
- κατανοήσουν το περιεχόμενο των παραδοσιακών επαγγελμάτων, περιγράψουν και να εξηγούν το αντικείμενο ενασχόλησης κάθε επαγγέλματος
- μεταδίδουν γραπτώς και προφορικώς τις γνώσεις τους τόσο στην ομάδα τους, όσο και σε όποιον άλλον ενδιαφέρεται να μάθει συσχετίσουν παλαιότερα επαγγέλματα με επαγγέλματα της εποχής μας
- μελετήσουν αν κάποια παραδοσιακά επαγγέλματα εξακολουθούν να υφίσταται και σε ποια μορφή
- αναζητήσουν τα αίτια εξαφάνισης ορισμένων παραδοσιακών επαγγελμάτων και τις συνέπειες στις τοπικές κοινωνίες
- συνεργάζονται ανταλλάσσοντας τις ιδέες και τις πληροφορίες τους
- οργανώνουν το υλικό που συλλέγουν

Η μέθοδος που ακολουθήθηκε για την πραγματοποίηση αυτής της εργασίας είναι κυρίως η ομαδοσυνεργατική και η παρατήρηση. Οι μαθητές

επισκέφτηκαν χώρους στους οποίους ασκούνται ακόμη και στις μέρες μας ορισμένα παραδοσιακά επαγγέλματα.

Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και κάθε ομάδα ανέλαβε συγκεκριμένες δραστηριότητες, ενώ προς το τέλος συνεργάστηκαν όλοι οι μαθητές μαζί προκειμένου να ταξινομήσουν και να αξιοποιήσουν το υλικό τους. Απώτερος στόχος ήταν η δημιουργία ενός κολάζ που απεικονίζει τα παραδοσιακά επαγγέλματα με τα οποία ασχολήθηκαν.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Αγωγιάτης

Ο αγωγιάτης ήταν ένας επαγγελματίας που έκανε μεταφορές με ένα φορτηγό – ζώο (κάρο, άμαξα). Αυτοί μετέφεραν εμπορεύματα και διακινούσαν τους ταξιδιώτες με δυο άλογα και συχνότερα με μουλάρια. Ήταν ο κυρίαρχος τρόπος μεταφοράς μέχρι τη δεκαετία του 1930 λόγω των μεγάλων αποστάσεων μεταξύ των οικισμών. Οι αγωγιάτες ήταν κυρίως αγρότες και ακτήμονες. Μερικοί εργάζονταν στα εργοστάσια, στα ελαιοτριβεία, στα χαλκωρυχεία και γενικά στις βιομηχανικές ζώνες. Κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής πολλοί άνθρωποι (μουσικοί, αγρότες) κατέφυγαν στο επάγγελμα του αγωγιάτη προκειμένου να αντιμετωπίσουν την ανεργία και την πείνα.

Βαρελάς

Ο βαρελάς ήταν ένας τεχνίτης ειδικός στην κατασκευή βαρελόσχημων και σκαφοειδών σκευών. Αυτά τα κατασκεύαζαν από ξύλο καστανιάς ή δρυός. Το ξύλο περνούσε από ειδική επεξεργασία και μετά το έκοβαν σε λεπτές σανίδες. Ύστερα το έβρεχαν για να πάρει εύκολα την κατάλληλη κλίση. Κατόπιν περνούσαν τα στεφάνια, τα χτυπούσαν με το ματσακόνι για να τα σφίξουν καλά και μετά τοποθετούσαν τους δυο επίπεδους πυθμένες. Οι αποθήκες παλιά ήταν γεμάτες με βαρέλια που τα χρησιμοποιούσαν για το λάδι, το κρασί, κτλ.

Μπογιατζής

Οι μπογιατζήδες έβαφαν βαμβακερά και μάλλινα νήματα, πατητές και μπατανίες, χηράμια και άλλα. Τα χρώματα που χρησιμοποιούσαν ήταν φυσικά αλλά αγόραζαν χρώματα και από το εμπόριο. Ειδικά για το κόκκινο χρησιμοποιούσαν ριζάρι και για σταθερότερη βαφή βελανιδόκουπτες.

Γανωτής

Οι γανωτζήδες ήταν συνήθως τεχνίτες που αναλάμβαναν τον γαλβανισμό των χάλκινων οικιακών σκευών όπως ταψιά, καζάνια, κουτάλια και πιρούνια. Το γάνωμα έπρεπε να γίνεται συχνά για λόγους υγιεινής. Οι γανωτζήδες είχαν δουλειά όλο τον χρόνο. Πληρώνονταν σε είδος δηλαδή οι αγρότες έδιναν μέρος της παραγωγής τους και οι κτηνοτρόφοι αυγά, τυρί, γάλα.

Είχαν μαζί τους τα απαραίτητα εργαλεία και έκαναν την δουλειά επί τόπου. Αφού καθάριζαν καλά τα σκεύη, άλειψαν το εσωτερικό τους με σπύρτο και το τρίβανε με τριμμένο κεραμίδι (κουρασάνι). Μετά κράταγαν το σκεύος με την τσιμπίδα πάνω από την φωτιά και έριχναν μέσα το νησιαντήρι (χλωριούχο αμμώνια) για να στρώσει καλύτερα το καλάι – κασσίτερος πάνω στο χάλκωμα. Στην συνέχεια το σκούπιζαν καλά και άπλωναν το λιωμένο καλάι σε όλη την επιφάνεια του σκεύους με ένα χοντρό βαμβακερό ύφασμα. Στο τέλος το γυάλιζαν χρησιμοποιώντας ένα καθαρό βαμβακερό ύφασμα.

Γυρολόγος

Ο γυρολόγος περνούσε από χωριό σε χωριό και πουλούσε πουκάμισα, κάλτσες κουμπιά, λάστιχα, κουβαρίστρες, τσατσάρες, χτένια, βαφές και άλλα μικροπράγματα. Η πληρωμή γινόταν σε είδος. Τα προϊόντα τους τα έβαζαν στον ώμο τους ή πάνω σε κάποιο ζώο. Οι έμποροι που πουλούσαν χαλβάδες, οι χαλβατζήδες, έφτιαχναν και πουλούσαν χαλβά. Οι σαλεπιτζήδες έβραζαν και πουλούσαν το σαλέπι.

Αντίθετα οι γαλατάδες και οι πλανόδιοι υφασματέμποροι (οι μπασματζήδες) εφοδίαζαν τα χωριά της αγροτικής περιφέρειας. Οι μπαχτσαβάνηδες, καλλιεργούσαν και πουλούσαν λαχανοκηπευτικά. Τα προϊόντα τους τα μετέφεραν με τα γαϊδουράκια τους μέσα σε ειδικά κοφίνια. Οι μπαχτσαβάνηδες που ονομάζονταν και “περιβολάρηδες” καλλιεργούσαν τα οπωρολαχανικά τους στα περιβόλια τους και τα διέθетен στους εμπορομανάβηδες ή τα πουλούσαν μόνοι τους στις συνοικίες. Οι γαλατάδες περνούσαν από τις γειτονιές κάθε πρωί και έφεραν φρέσκο γάλα μέσα σε ειδικά δοχεία από αλουμίνιο.

Καλαθοποιός

Ο καλαθοποιός ήταν ένας μάστορας – τεχνίτης που έφτιαχνε καλάθια. Σαν πρώτη ύλη είχαν πικροδάφνες και διάφορα δέντρα όπως μυρτιές, λυγαριές και καλάμια. Απαραίτητα εργαλεία στην δουλειά του ήταν ένα ειδικό μαχαίρι, με το οποίο κατασκεύαζε τους σκελετούς πάνω στους

οποίους έπλεκαν τα σκισμένα καλάμια κατασκευάζοντας καλάθια, κοφίνια και φαροκόφια. Χρησιμοποιώντας βίτσες από τις λυγαριές και τις μυρτιές οι καλαθοποιοί έπλεκαν στουπιά για τυρί καθώς και κόφτες για την μεταφορά σταφυλιών.

(N)τελάλης

Η λέξη είναι μάλλον τουρκική σημαίνει αυτός που ανακοινώνει μαντάτα. Οι ντελάληδες διαλαλούν στους κατοίκους των κωμοπόλεων και των χωριών τα νέα που έφταναν με τον τηλεγράφο ή τα εμπορεύματα που έφερναν στις πλατείες των χωριών οιπραματευτάδες. Κυρίως η δυνατή τους φωνή και ο τρόπος που παρουσίαζαν τα νέα ή διαφήμιζαν τα προϊόντα τους, τους καθιστούσε γνωστούς στην κοινωνία. Έβαζε την παλάμη στο στόμα, σαν χωνί, κι έπαιρνε τις γειτονίες φωνάζοντας. Η αμοιβή του ήταν ένα ποτηράκι τσίπουρο ή λίγο κολατσιό.

Χασάπης - Κρεοπώλης

Αρχικά οι κρεοπώλες ήταν πλανόδιοι έμποροι φρέσκου κρέατος. Στην πορεία των χρόνων οι επαγγελματίες αυτοί στεγάστηκαν σε παράγκες με πάγκους. όταν έφτανε η στιγμή της πώλησης του κρέατος, οι κρεοπώλες έπαιρναν την χατζάρα και έκοβαν όσο ήθελε η κάθε νοικοκυρά. Το ξεκρέμαγε από την παλάτζα και το ζύγιζε. Το φρεσκοσφαγμένο ζώο έπρεπε να διατεθεί μέσα σε 24 ώρες. Οι κρεοπώλες προκειμένου να το συντηρήσουν έδεναν κομμάτια κρέας με σχοινιά και τα κατέβαζαν στο βάθος πηγαδιού.

Αγγειοπλάστης

Το επάγγελμα του αγγειοπλάστη το εξασκούσαν σε ορισμένες περιοχές της Ελλάδας, όπου υπήρχε κατάλληλο χώμα και όπου είχε αναπτυχθεί η παράδοση στη δημιουργία αγγειοπλαστικών αντικειμένων. Κατασκεύαζαν όλα τα μεγέθη μολυβικών μαγειρικών σκευών και πιατικών, κούπες με ή χωρίς χερούλι. Κατασκεύαζαν επίσης κανάτια κρασιού και διάφορα μικροσκεύη, όπως θυμιατήρια. Στα έργα τους συγκαταλέγονται σταμνιά που μετέφεραν νερό, πιθάρια διαφόρων μεγεθών για λάδι, για κρασί, για ψωμί, κολυμβήθρες, καπνοδόχους και πολλά άλλα.

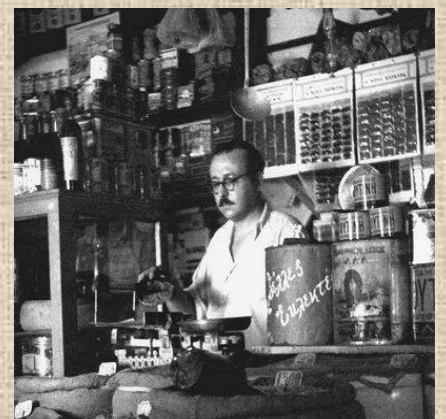

Καπνοδοχοκαθαριστής

Ο καπνοδοχοκαθαριστής καθάριζε καμινάδες. Συνήθως ήταν περισσότεροι από δυο ειδικοί στον καθαρισμό της καπνιάς της καμινάδας των σπιτιών, των γραφείων, των δημόσιων χώρων, των ταβερνών, των φούρνων και άλλων. Χρησιμοποιούσαν αφάνες, πανιά, ξύστρες, σκάλες και γάντζους. Πριν ξεκινήσουν τη δουλειά έλεγχαν τον χώρο της οικοδομής. Ο ένας από την ομάδα ανέβαινε στην οροφή του σπιτιού και κρεμούσε ένα σχοινί από την καμινάδα. Ο άλλος ήταν κάτω στο τζάκι. Με τα εργαλεία που είχαν έξυναν τις κάπνες μέσα από την καμινάδα. Η μουτζούρα έπεφτε στο τζάκι, την μάζευαν και την έδωχναν από αυτό. Πολλές φορές η κάπνα ήταν λαδωμένη και όταν έπεφτε πάνω τους δεν έβγαινε χωρίς σαπούνι.

Καφεπαντοπώλης

Στα περισσότερα χωριά της Ελλάδας, ο καφετζής συνδύαζε τη λειτουργία του καφενείου με την πώληση ειδών, όπως καφέ, τσιγάρα, ζάχαρη, τσάι, ρύζι, μπακαλιάρο, σπύρτα, παστές σαρδέλες, ρέγγες, ταραμά, χαλβά και άλλα. Ακόμη μπορούσε να έχει πανιά, κλωστές, βελόνες, δέρματα και ίσως είδη τσαγκάρικου.

Ζευγάς

Οι ζευγάδες ήταν άνθρωποι οι οποίοι είχαν ένα ζευγάρι βόδια ή μουλάρια ή άλογα. Αυτοί όργωναν όχι μόνο τα δικά τους χωράφια αλλά και τα χωράφια άλλων και πληρώνονταν για αυτό. Σήμερα του επάγγελμα του ζευγά έχει εξαφανιστεί .

Κτίστης

Το επάγγελμα του κτίστη ήταν πολύ διαδεδομένο τον παλιό καιρό. Όλα τα σπίτια χτίζονταν με πέτρες πελεκημένες και απελέκητες. Εκτός από το να κτίζουν καινούρια σπίτια, επιδιόρθωναν και παλιά. Μια κατηγορία κτιστών ήταν οι πελεκάνοι. Αυτοί πελεκούσαν πέτρες και έφτιαχναν καμαρόπετρες, μυλόπετρες και πελέκια για πόρτες και παράθυρα. Οι ίδιοι έφτιαχναν καμπαριάρια που απαιτούσαν μεγάλη αντίληψη και προχωρημένη τεχνική.

Πεταλωτής

Το επάγγελμα του πεταλωτή ήταν απαραίτητο τα παλιά χρόνια από την στιγμή που κάθε σπίτι είχε και ένα ζώο για τις δουλειές του μουλάρι ή γαϊδούρι. Δουλειά του πεταλωτή ήταν να βάζει στα ζώα πέταλα που ήταν τα «παπούτσια» τους. Τα εργαλεία που χρησιμοποιούσε ήταν το πέταλο, το σφυρί, η τανάλια, το σατράτσι και τα καρφιά.

Στην αρχή ακινητοποιούσε το πόδι του ζώου και έβγαζε το παλιό φθαρμένο πέταλο. Μετά με το σατράτσι που ήταν ένα μαχαίρι σε σχήμα μικρού τσεκουριού, έκοβε την οπλή του ζώου από κάτω ώστε να την ισιώσει. Στην συνέχεια έβαζε το καινούριο πέταλο και το κάρφωνε με ειδικά καρφιά. Τα καρφιά αυτά είχαν μεγάλο κεφάλι ώστε να προεξέχουν από την πατούσα του ζώου και να μην γλιστράει.

Τα πέταλα ήταν σε διάφορα μεγέθη και κατασκευάζονταν από σίδηρο. Επίσης είχαν τρύπες γύρω γύρω για να μπαίνουν τα

καρφιά. Το ζώο φορούσε πέταλα και στα τέσσερα του πόδια για να μπορεί να περπατάει στους κατοτράχαλους δρόμους χωρίς να πληγώνονται τα πόδια του. Παράλληλα το βοηθούσαν στην διατήρηση της ισορροπίας του.

Μεταπράτης

Ο μεταπράτης γυρνώντας από χωριό σε χωριό με γάιδαρο ή μουλάρι αγόραζε μικρές ή μεγάλες ποσότητες προϊόντων από τους χωρικούς τα οποία και μεταπλούσε σε άλλα χωριά με διάφορο κέρδος. Στους μεταπράτες ανήκουν και οι κερατζήδες και οιπραματευτάδες.

Λούστρος

Ο λούστρος ήταν ένας επαγγελματίας που γυρνούσε στο δρόμο με ένα βαλιτσάκι. Μαζί του είχε βούρτσες, βερνίκια και διάφορα χρώματα. Ο κόσμος πήγαινε στους λούστρους όταν ήθελαν να καθαρίσουν ή να βάψουν τα παπούτσια τους. Για να προσελκύσουν τον κόσμο χρησιμοποιούσαν διάφορους τρόπους. Όταν ερχόταν ο πελάτης ο λούστρος ξεκινούσε το βάψιμο τοποθετώντας το πόδι του πελάτη που ήταν ακίνητο πάνω στην ειδική μεταλλική κασέλα. Το επάγγελμα αυτό έχει πλέον εξαφανιστεί.

(N)ΤΕΝΕΚΕΤΖΗΣ

Ο (ν)τενεκετζής κατασκεύαζε αντικείμενα που τα χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι στο νοικοκυριό τους. Τέτοια είδη ήταν λυχνάρια, μαστραπάδες, κουβάδες, φανάρια, μπρίκια του καφέ, σουρωτήρια, κουτσουνάρες και άλλα.

Μυλωνάς

Ο μυλωνάς ήταν ένα επάγγελμα διαδεδομένο κατά το 17ο αιώνα ενώ στη συνέχεια περιορίστηκε σημαντικά. Οι χωρικοί πήγαιναν το σιτάρι με τσουβάλια πρωί-πρωί στον μύλο για να κάνει ο μυλωνάς το άλεσμα και επέστρεφαν αργά το βράδυ. Με αυτό τον τρόπο έπαιρναν το αλεύρι που το χρησιμοποιούσαν για την παρασκευή σταρένιου ή κριθαρένιου ψωμιού. Αλευρόμυλοι υπήρχαν σε όλα τα χωριά. Οι περισσότεροι από αυτούς ήταν υδρόμυλοι

δηλαδή τους κινούσε η δύναμη του νερού οπότε τους έχτιζαν δίπλα σε ποτάμια και ρεματιές. Σήμερα λειτουργούν ελάχιστοι. Το σιτάρι ή το καλαμπόκι συνθλίβεται ανάμεσα στις περιστρεφόμενες μυλόπετρες και μετατρέπεται σε σκόνη. Ως αμοιβή ο μυλωνάς κρατούσε ένα μέρος από τα αλεστικά ενώ σπάνια έπαιρνε χρήματα.

Ξυλοκερατάς

Ο ξυλοκερατάς ήταν ειδικός στην επεξεργασία των κέρατων των ζώων και ιδίως των κριαριών. Όταν πάρουμε κάποιο κέρατο από ζώο και ιδίως από κριάρι, επειδή αυτό έχει σαν συστατικό το βούτυρο, την κερατίνη και άλλα υλικά, όταν το ζεσταίνουμε γίνεται εύπλαστη ύλη με την οποία ο τεχνίτης μπορεί να κατασκευάσει χουλιάρια, κουτάλες, κουμπιά, τσατσάρες και ότι άλλο σοφιστεί εκείνη την στιγμή. Το πελέκημα που κάνει σε αυτά, μπορεί να είναι ένα σκάψιμο σε ένα κουτάλι, ή κάτι άλλο που χρειάζεται μορφοποίηση. Πολλές φορές χρησιμοποιούνται ατόφια ως χτένες, λαβές μαχαιριών και άλλων διακοσμητικών. Επίσης πολλά είδη καλλωπισμού των γυναικών της αρχαιότητας ήταν από κέρατα ζώων, καθώς και πολλά χειρονακτικά εργαλεία.

Σαματατζής

Ο σαματατζής ήταν ο άνθρωπος που πληρώνονταν ως ταραξίας σε πολιτικές συγκεντρώσεις από κάποιο μεμονωμένο υποψήφιο ή και από μια πολιτική ή συντεχνιακή παράταξη, για να δράσει σε μια δεδομένη στιγμή. Πολλές φορές μπορεί να ήταν μια ομάδα σαματατζήδων και όχι μόνο ένα πρόσωπο. Αυτές οι ομάδες δεν είχαν ιδεολογία αλλά ήταν ευκαιριακοί τύποι που πληρώνονταν για να χειροκροτούν, να τοιχοκολλούν, ή να ακολουθούν αρχηγούς ομάδων. Κοινώς παρατρεχάμενοι. Βλέπεις τα αγαθά <<κόποις κτώνται>> έλεγαν οι αρχαίοι.

ΑΙΤΙΑ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

Με το πέρασμα του χρόνου πολλά από τα παραπάνω επαγγέλματα είτε χάθηκαν είτε ασκούνται πλέον από ελάχιστους τεχνίτες. Οι αιτίες πολλές και ποικίλες.

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας μηχανήματα αντικατέστησαν τα εργατικά χέρια. Τα βιομηχανοποιημένα προϊόντα λόγω του χαμηλού κόστους παραγωγής και της μαζικής τους διάθεσης στις αγορές είναι πολύ πιο ανταγωνιστικά σε σχέση με τα χειροποίητα τα οποία απαιτούν περισσότερο χρόνο, κόπο και χρήμα για να κατασκευαστούν. Συνεπώς πολλοί είναι οι κλάδοι εκείνοι των παραδοσιακών τεχνιτών που επηρεάζονται. Παράλληλα η χρήση των ζώων για τις αγροτικές εργασίες έχει μειωθεί αισθητά μιας και την θέση τους έχουν πάρει το αυτοκίνητα και τα φορτηγά. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την σταδιακή εξαφάνιση του επαγγέλματος του πεταλωτή, του ζευγά όπως και άλλων σχετικών επαγγελμάτων. Στην συνέχεια η επικράτηση των σούπερ μάρκετ και των διαφόρων εμπορικών καταστημάτων τόσο στις πόλεις όσο και στα χωριά συνέβαλε στην εξάλειψη των παραδοσιακών μπακάλικα και παντοπωλείων, εκτός από εκείνα τα λίγα που λειτουργούν ακόμα στα χωριά καθώς και των γυρολόγων.

Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις παραδοσιακών επαγγελμάτων που δεν χάθηκαν στο πέρασμα των χρόνων, αλλά διατηρώντας κάποια βασικά χαρακτηριστικά τους εξελίχτηκαν και προσαρμόστηκαν στα δεδομένα της σύγχρονης εποχής. Κάποια από αυτά μπορούμε να πούμε πως είναι το επάγγελμα του κίστη, του χασάπη - κρεοπώλη και του λούστρου. Άλλα πάλι όπως του αγγειοπλάστη και του γανωτή ασκούνται ακόμη σε ορισμένες περιοχές της χώρας μας. Ο αριθμός όμως των τεχνιτών είναι πολύ μικρός και δεν είναι πλέον τόσο προσοδοφόρα όπως παλιά.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Την εξαφάνιση των παραδοσιακών επαγγελμάτων ακολουθεί και μια σειρά αλλαγών στις τοπικές κοινωνίες που αυτά ασκούνταν. Οι ενασχολήσεις αυτές αποτελούσαν βασική πηγή εσόδων για πολλές οικογένειες, αλλά και μέρος της κουλτούρας και της ιστορίας πολλών περιοχών της Ελλάδας. Συνεπώς η εγκατάλειψή τους οδήγησε στον οικονομικό μαρασμό καθώς και στην εξάλειψη μέρους της παράδοσης του τόπου. Ολόκληρα χωριά και οικισμοί όπου απασχολούνταν διάφορων ειδών τεχνίτες, έχουν ερημώσει και οι λιγοστοί κάτοικοι δεν έχουν την ευκαιρία να μεταδώσουν την γνώση και την τέχνη που κάποτε υπηρετούσαν στις επόμενες γενιές.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Με αφορμή αυτή την εργασία ανασύραμε από την μνήμη μας ένα σημαντικό κομμάτι της Ελληνικής μας παράδοσης, αυτό των παραδοσιακών επαγγελμάτων. Οι μαθητές επωφελήθηκαν της δραστηριότητας, είτε εμπλουτίζοντας τις προϋπάρχουσες γνώσεις τους, είτε μαθαίνοντας καινούρια πράγματα σχετικά με τις ασχολίες των ανθρώπων σε περασμένες εποχές.

Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε τεχνίτες της περιοχής του Πύργου ήταν άκρως διαφωτιστικές και ενδιαφέρουσες για τα παιδιά. Τους δόθηκε η ευκαιρία να δουν από κοντά πως ασκούνται τα επαγγέλματα του γανωτή, του τσαγκάρη και του επεξεργαστή δέρματος, κλάδοι που ακόμη και στις μέρες μας καταφέρνουν και επιβιώνουν.

Η δραστηριότητα της κατασκευής του κολάζ με εικόνες που τα παιδιά βρήκαν στο διαδίκτυο, ενίσχυσε το αίσθημα ομαδικότητας και συνεργασίας. Τέλος, το σύνολο της ομάδας εξέφρασε την επιθυμία εκ νέου συμμετοχής σε παρόμοιες δράσεις στο μέλλον.